Άσκηση 6^η για το Σπίτι – Μικροεπεξεργαστές – ο MicroCPU (MCPU) στο Modelsim

Στην εργασία αυτή θα επεκτείνουμε τη λειτουργία του MicroCPU ώστε να υποστηρίζει νέες εντολές και θα γράψουμε προγράμματα που θα τα εκτελέσουμε στον MicroCPU.

Άσκηση 6.1: Προσθήκη νέων εντολών

Προσθέστε τις παρακάτω εντολές στο σύνολο εντολών του MCPU:

A) Logical Shift Left: LSL Rd R Rn, με αυτήν την εντολή αποθηκεύεται στον καταχωρητή Rd τα ψηφία του καταχωρητή R, αλλά αφού ολισθήσουν αριστερά κατά πλήθος θέσεων ίσο με αυτό που υποδεικνύει το περιεχόμενο του καταχωρητή Rn. Στο τέλος ο καταχωρητής R μένει άθικτος και τα νέα less significant bits του Rd θα γεμίσουν με το ψηφίο 0.

Παράδειγμα: Έστω ότι αρχικά ήταν

R3=0000_0000_0000_0010=2

R2=0000 0001 0000 1001, τότε αφού εκτελέσουμε LSL R1 R2 R3, θα προκύψει

R1=0000_0100_0010_0100 και ο R2 θα μείνει άθικτος, δηλαδή R2 παραμένει 0000_0001_0000_1001

Προσέξτε ότι η ολίσθηση προς τα αριστερά είναι πολλαπλασιασμός με δύναμη του 2. Αφού ολισθήσαμε 2 θέσεις, στην ουσία στο παράδειγμα αυτό πολλαπλασιάσαμε με το $2^2=4$.

Logical Shift Right: LSR Rd R Rn, με αυτήν την εντολή αποθηκεύεται στον καταχωρητή Rd τα ψηφία του καταχωρητή R, αλλά αφού ολισθήσουν δεξιά κατά κατά πλήθος θέσεων ίσο με αυτό που υποδεικνύει το περιεχόμενο του καταχωρητή Rn. Στο τέλος ο καταχωρητής R μένει άθικτος και τα νέα less significant bits του Rd θα γεμίσουν με το ψηφίο 0.

Παράδειγμα: Έστω ότι αρχικά ήταν

R3=0000_0000_0000_0011=3

R2=0000_0001_0000_1001, τότε αφού εκτελέσουμε LSR R1 R2 R3, θα προκύψει

R1=0000 0000 0010 0001 και ο R2 θα μείνει άθικτος, δηλαδή R2 παραμένει 0000 0001 0000 1001

Προσέξτε ότι η ολίσθηση προς τα δεξιά είναι διαίρεση με δύναμη του 2. Αφού ολισθήσαμε 3 θέσεις δεξιά, στην ουσία διαιρέσαμε τον R2 με 2^3 =8 και το αποτέλεσμα το αποθηκεύσαμε στον R1.

B) Εφαρμόστε τα LSL και LSR στον ΑΜ σας και πάρτε κυμματομορφή.

Παραδοτέα: κώδικας (testbench και τον MicroCPU) και εικόνες κυμματομορφής από το modelsim (waveform) με τις λειτουργίες των νέων εντολών και με την επιβεβαίωση ότι τα εκτελέσατε με τον ΑΜ σας.

Άσκηση 6.2: Υλοποίηση προγράμματος

A) Υλοποιήστε για τον MicroCPU ένα πρόγραμμα που θα υπολογίζει την ακολουθία Heilstone, ο Ψευδοκώδικας της οποίας είναι ο εξής:

```
n=αρχική τιμή;
while(n!=1)
{
    If (n is odd)
    n=3n+1;
    else
    n=n/2;
}
```

Για παράδειγμα, αν ξεκινήσουμε με την τιμή n=3 τότε επειδή το 3 είναι μονός αριθμός, ο επόμενος θα είναι 3n+1=10. Αυτό είναι ζυγός, άρα ο νέος επόμενος θα είναι 10/2=5. κοκ.

Υπάρχουν πολλοί τρόποι να υλοποιηθεί χωρίς νέες εντολές αυτή η εργασία απλά με χρήση των υπαρχόντων. Θα χρειαστεί όμως η ολίσθηση δεξιά LSR.

Βοήθεια 1: με την BNZ μπορείτε να υλοποιήσετε τόσο το "while n!=1" όσο και το "if (n is odd):". Π.χ. με κάποιες λογικές bitwise πράξεις και την BNZ (με λογικές μάσκες). Άλλος τρόπος είναι να χρησιμοποιήσετε την BNZ μαζί με κάποια ολίσθηση (πιο εύκολος μάλλον αυτός ο τρόπος).

Βοήθεια 2: το 3η μπορεί να δυσκολέψει; Ελπίζω όχι.

B) Εφαρμόστε το hailstone με αρχικό N τον AM σας και πάρτε κυμματομορφή που να φαίνεται ο AM σας μέσα στην κυμματομορφή.

Παραδοτέα: κώδικας testbench και δύο εικόνες κυμματομορφής από το modelsim (waveform), η μία θα είναι με την εκτέλεση του προγράμματος για n=1 και η άλλη για n=1234, όπου 1234 ο ΑΜ σας.

Προσέξτε σε κάθε άσκηση χωρίς το (Β) ερώτημα δεν θα γίνεται δεκτό ούτε το (Α).

Ακολουθούν αναλυτικά η αρχιτεκτονική του MCPU και πως θα τον χειριστείτε στο Modelsim.

MicroCPU

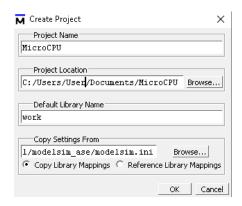
ΠΕΡΙΕΧΟΜΕΝΑ

1	Οδη	ιγίες για τον MicroCPU στο Modelsim	5
	1.1	······ Δημιουργία project και import της Verilog του MicroCPU	
	1.2	Μεταγλώττιση	6
	1.3	Εκτέλεση προγράμματος στον επεξεργαστή MicroCPU	8
2	Αρχι	ιτεκτονική του MicroCPU	15
	2.1	Σύνολο Εντολών μηχανής (instruction set) του MicroCPU	15
	2.2	Η Αριθμητική και λογική μονάδα (ALU) του MicroCPU	17
	2.3	Η μνήμη τυχαίας προσπέλασης (RAM) του MicroCPU	18
	2.4	Αρχείο Καταχωρητών (Register File) του MicroCPU	20
	2.5	Μονάδα Ελέγχου (Control Unit) του MicroCPU	24
	2.5.	1 Δημιουργία instances των modules από την control unit	24
	2.5.	2 Δομική Σχεδίαση του Συνδυαστικού τμήματος της μονάδας ελέγχου	26
	2.5.	3 Περιγραφική σχεδίαση του Συνδυαστικού τμήματος της μονάδας ελέγχου	26
	2.5.	4 Περιγραφική σχεδίαση του Ακολουθιακού Τμήματος της μονάδας ελέγχου	27

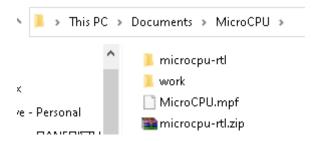
1 ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΟΝ MICROCPU ΣΤΟ MODELSIM

1.1 ΔΗΜΙΟΥΡΓΙΑ PROJECT ΚΑΙ IMPORT ΤΗΣ VERILOG TOY MICROCPU

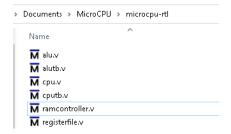
Αρχικά δημιουργείστε ένα νέο project στο Modelsim που θα ονομάσετε MicroCPU, όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα.

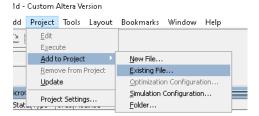
Στην συνέχεια θα βάλετε μέσα στον κατάλογο "MicroCPU" που μόλις δημιουργήθηκε τα αρχεία που περιέχει το συμπιεσμένο αρχείο "microcpu-rtl.zip". Το αρχείο αυτό θα το βρείτε στο site του μαθήματος μαζί με την εκφώνηση της άσκησης.

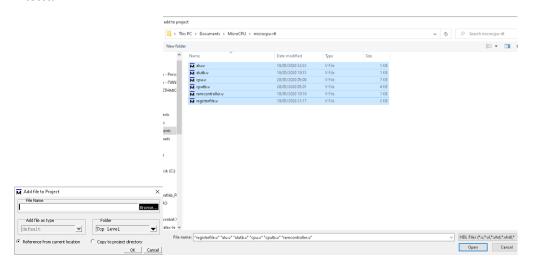
Τα αρχεία αυτά είναι ο RTL σχεδιασμός του MicroCPU γραμμένος στην γλώσσα περιγραφής υλικού Verilog και φαίνονται παρακάτω:

Έπειτα θα ξαναγυρίσετε στο Modelsim όπου και θα συμπεριλάβετε στο νέο project τα αρχεία με τον σχεδιασμό RTL σε Verilog του MicroCPU.

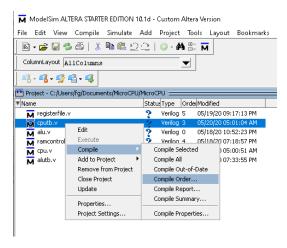

Έπειτα:

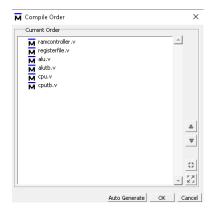

1.2 ΜΕΤΑΓΛΩΤΤΙΣΗ

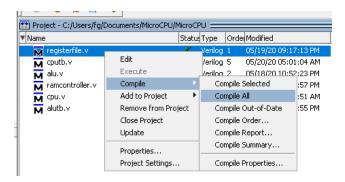
Στην συνέχεια με δεξί κλικ πάνω στα αρχεία του project μέσα από το περιβάλλον Modelsim θα επιλέξετε "compile order"

Θα εμφανιστούν οι παρακάτω επιλογές. Δώστε, αν δεν είναι ήδη έτσι, τη σειρά μεταγλώττισής που φαίνεται στην εικόνα (μπορείτε να αλλάξετε τη σειρά χρησιμοποιώντας τα βελάκια δεξιά αφού επιλέξετε ένα αρχείο):

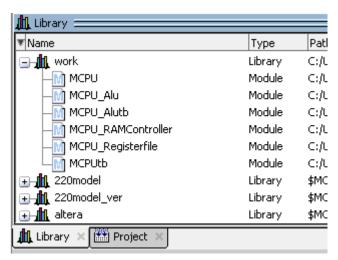

Στη συνέχεια εκτελέστε μεταγλώττιση με την επιλογή "compile" $\rightarrow$ " compile all".

Η μεταγλώττιση χρειάζεται να εκτελείτε κάθε φορά που αλλάζετε τα αρχεία κώδικα.

Αφού εκτελεστεί η μεταγλώττιση θα δημιουργηθούν τα παρακάτω modules στην βιβλιοθήκη:

Τα οποία είναι τα εξής:

MCPU→είναι η μονάδα ελέγχου (Control Unit) του MicroPro

MCPU_Alu $\rightarrow$ είναι η Αριθμητική και Λογική Μονάδα (Arithmetic Logic Unit - ALU) του MicroPro

MCPU_Alutb→είναι testbench για την επιβεβαίωση της ALU του MicroPro

MCPU_RAMController→είναι ο ελεγκτής μνήμης και η μνήμη του MicroPro

MCPU_Registerfile → είναι το αρχείο καταχωρητών (Register File) του MicroPro

MCPUtb → είναι το testbench του MicroPro

1.3 ΕΚΤΕΛΕΣΗ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΟΣ ΣΤΟΝ ΕΠΕΞΕΡΓΑΣΤΗ MICROCPU

Για να εκτελέσουμε ένα πρόγραμμα στον MicroCPU πρέπει να φτιάξουμε ένα testbench στο οποίο θα δημιουργήσουμε ένα instance/αντικείμενο του module του MicroCPU. Έπειτα πρέπει να αποθηκεύσουμε το πρόγραμμα που θέλουμε να εκτελέσουμε στην μνήμη του MicroCPU και μετά με κατάλληλη σηματοδότηση των σημάτων reset και clk μπορεί να γίνει η εκτέλεση του προγράμματος.

Φυσικά το πρόγραμμα πρέπει να είναι σε γλώσσα μηχανής, επομένως πρέπει αρχικά να μελετήσουμε την αρχιτεκτονική του συνόλου εντολών του MicroCPU που βρίσκετε στο επόμενο κεφάλαιο.

Για να διευκολύνουμε τη συγγραφή προγραμμάτων στο MicroCPU υπάρχει ένα έτοιμο testbench στο αρχείο *cputb.v,* το οποίο εκτελεί ένα πρόγραμμα που υπολογίζει την ακολουθία των αριθμών Fibonacci. Υπενθυμίζουμε πως στην ακολουθία Fibonacci το X_i παράγεται ως το άθροισμα των X_{i-2} και X_{i-2} . Δηλαδή: X_i = X_{i-1} + X_{i-2}

```
module MCPUtb();
reg reset, clk;
MCPU cpuinst (clk, reset);
initial begin
reset=1;
#10 reset=0;
end
always begin
#5 clk=0;
#5 clk=1;
end
/*******ASSEMBLER****/
integer file, i;
reg[cpuinst.WORD SIZE-1:0] memi;
parameter [cpuinst.OPERAND_SIZE-1:0] R0 = 0; //4'b0000
parameter [cpuinst.OPERAND_SIZE-1:0] R1 = 1; //4'b0001
parameter [cpuinst.OPERAND_SIZE-1:0] R2 = 2; //4'b0010
parameter [cpuinst.OPERAND_SIZE-1:0] R3 = 3; //4'b0011
```

Αρχικά φτιάχνουμε ένα instance του module MCPU, το οποίο είναι το top-level module του επεξεργαστή MicroCPU. Το τροφοδοτούμε με τα σήματα clk και το reset.

Το μπλοκ αυτό εκτελείτε στην αρχή της προσομοίωσης μόνο μια φορά και θέτει το σήμα reset του MicroCPU στο λογικό-1 για 10 ps. Μετά από 10ps το θέτει στην τιμή λογικό-0.

Το μπλοκ αυτό εκτελείτε για πάντα και είναι η γεννήτρια του ρολογιού clk του MicroCPU

Τώρα ξεκινάει η δήλωση μεταβλητών και καταχωρητών που θα μας είναι χρήσιμες για την προσομοίωση.

file: θα αποθηκεύσουμε το πρόγραμμα σε γλώσσα μηχανής σε ένα αρχείο Δηλώνουμε τους integers RO,R1,R2,R3 και R4 στους κωδικούς των αντίστοιχων καταχωρητών του MicroCPU

```
χρησιμοποιήσουμε
                                                                                                             τα
                                                                                  σύμβολα
                                                                                              Rx
                                                                                                    κατά
                                                                                                            την
                                                                                  δημιουργία
                                                                                                            του
                                                                                  προγράμματός μας. Αυτό μας
                                                                                  δίνει την δυνατότητα να
                                                                                  έχουμε
                                                                                               μια
                                                                                                         άμεση
                                                                                  μεταγλώττιση των συμβόλων
initial
                                                                                  στους κωδικούς. Είναι δηλαδή
begin
                                                                                  μια απλοποιημένη
                                                                                                        μορφή
 for(i=0;i<256;i=i+1)
                                                                                  assembler.
 begin
                                                                                  Στο
                                                                                       μπλοκ
                                                                                                αυτό
                                                                                                        αρχικά
  cpuinst.raminst.mem[i]=0;
                                                                                  μηδενίζουμε όλες τις λέξεις
 end
                                                                                  της μνήμης και όλους τους
 cpuinst.regfileinst.R[0]=0;
                                                                                  καταχωρητές του MicroCPU.
 cpuinst.regfileinst.R[1]=0;
                                                                                  Θέλουμε έτσι να αποφύγουμε
 cpuinst.regfileinst.R[2]=0;
                                                                                       undefined
                                                                                                    Xes
                                                                                                          στην
 cpuinst.regfileinst.R[3]=0;
                                                                                  προσομοίωσή μας.
                                                                                  Ο κώδικας που ακολουθεί,
                                                                                  γράφει στην μνήμη του MCPU
                                                                                       πρόγραμμα/benchmark
                                                                                  που θέλουμε να εκτελέσει.
                                                                                  Κάθε γραμμή είναι μια εντολή.
                                                                                  Μεταφράζω:
                                                                                  Θέση μνήμης: Εντολή
                                                                                  0: R0=0;
  i=0; cpuinst.raminst.mem[0]={cpuinst.OP_SHORT_TO_REG, R0, 8'b000000000};
                                                                                  1: R1=1;
  i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP_SHORT_TO_REG, R1, 8'b00000001};
                                                                                  2: R2=2;
 i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP SHORT TO REG, R2, 8'b00000010};
                                                                                  do{
                                                                                   3: R0=R1;
 i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP_MOV, R0, R1, 4'b0000};
                                                                                   4: R1=R2;
 i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP_MOV, R1, R2, 4'b0000};
                                                                                   5: R2=R0+R1;
  i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP_ADD, R2, R0, R1};
                                                                                   6:mem[20]=R2;
  i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP_STORE_TO_MEM, R2, 8'b00010100};
                                                                                   7:R3=mem[20];
 i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP_LOAD_FROM_MEM, R3, 8'b00010100};
                                                                                   8:R0=R0+R0
 i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP ADD, R0, R0, R0};
                                                                                  9:while(R2!=0)
 i=i+1;cpuinst.raminst.mem[i]={cpuinst.OP BNZ, R2, 8'b00000011};
 file = $fopen("program.list","w");
 for(i=0;i<cpuinst.raminst.RAM SIZE;i=i+1)
                                                                                  Στην συνέχεια ανοίγει το
 begin
                                                                                           "program.list"
                                                                                  αρχείο
  memi=cpuinst.raminst.mem[i];
                                                                                  γράφει στο αρχείο όλη την
                                                                                  μνήμη του MicroCPU.
  $fwrite(file, "%b %b %b %b\n",
   memi[cpuinst.INSTRUCTION SIZE-1:cpuinst.INSTRUCTION SIZE-cpuinst.OPCODE SIZE],
   memi[cpuinst.OPCODE SIZE*3-1:2*cpuinst.OPCODE SIZE],
   memi[cpuinst.OPCODE SIZE*2-1:cpuinst.OPCODE SIZE],
   memi[cpuinst.OPCODE SIZE-1:0]);
 end
 $fclose(file);
end
endmodule
```

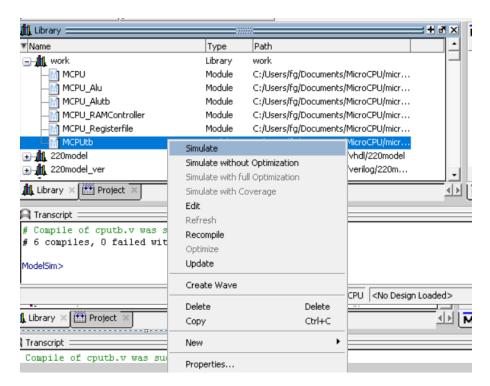
για

να

μπορούμε

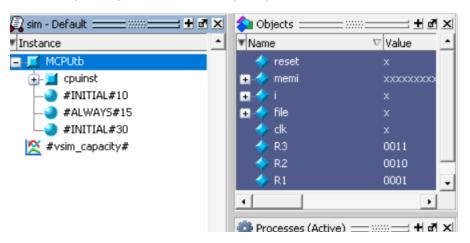
να

Αφού έχουμε τελειώσει μη την μεταγλώττιση και του cputb.v, ήρθε η ώρα να εκτελέσουμε το πρόγραμμα μας. Για να το κάνουμε αυτό, πρέπει να ξεκινήσουμε την προσομοίωση του module που περιέχει το πρόγραμμα, το οποίο είναι το MCPUtb.

Αυτό το κάνουμε από το παράθυρο Library με δεξί κλικ πάνω στο module και επιλογή του "Simulate".

Θα εμφανιστεί το παράθυρο αντικειμένων, που γνωρίζουμε, από το οποίο θα επιλέξουμε τα σήματα που θέλουμε να εμφανιστούν στο παράθυρο wave.

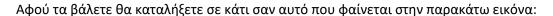
Aπό το module cpuinst (που πρόκειται για το instance της μονάδας ελέγχου) θέλουμε τα σήματα STATE_AS_STR, pc, opcode, operand1, operand2, operand3, regset_cmd, regset_wb, regdatatoload, RegOp1.

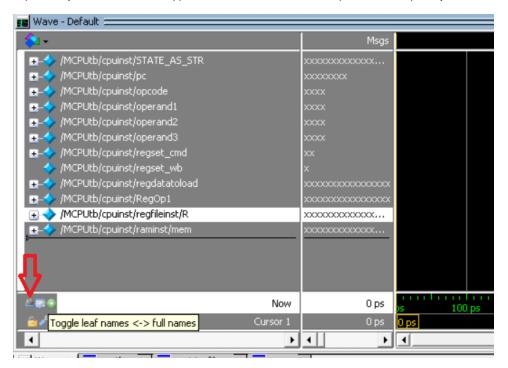
Από το module cpuinst.regfileinst θέλουμε το σήμα R, αυτό έχει τους καταχωρητές.

Από το module cpuinst.raminst θέλουμε το mem, που είναι η μνήμη.

Καλό θα ήταν να πάρετε ένα αντίγραφο του σήματος mem[20] μέσα στο παράθυρο waves, ξεχωριστά από την συνολική μνήμη γιατί εκεί αποθηκεύουμε το αποτέλεσμα.

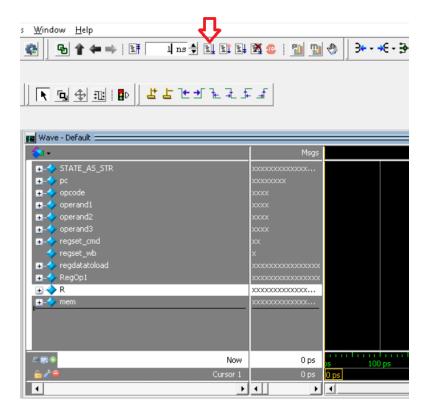
Φυσικά ανάλογα με το πρόγραμμα που θα εκτελείτε ή ανάλογα με τον σχεδιασμό υλικού (π.χ. κάποιας νέας εντολής) που θα κάνετε, θα χρειάζεται να βάζετε τα σήματα που εμπλέκονται.

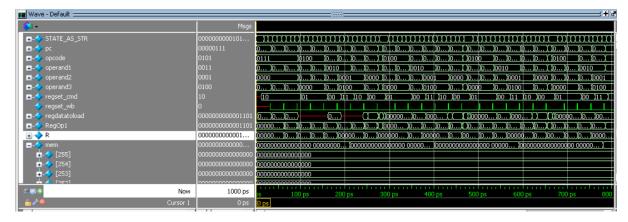
(όπως βλέπετε στην εικόνα ξέχασα το mem[20] και το έχω προσθέσει αργότερα)

Προσέξτε το κουμπάκι που σας δείχνω με κόκκινο βελάκι στην παραπάνω εικόνα. Πατώντας το μπορείτε να απενεργοποιήσετε/ενεργοποιήσετε το πλήρες όνομα των σημάτων. Έτσι μπορείτε να τα κάνετε να φαίνονται πιο σύντομα, όπως φαίνεται παρακάτω.

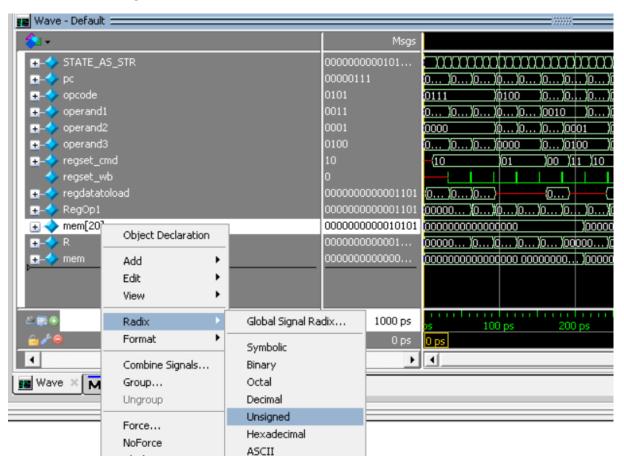
Τώρα ήρθε η ώρα να βάλουμε 1 ns εκτέλεση στην προσομοίωση μας και να πατήσουμε εκτέλεση/run.

Θα δούμε πολλά αποτελέσματα να εμφανίζονται. Όπως φαίνεται παρακάτω.

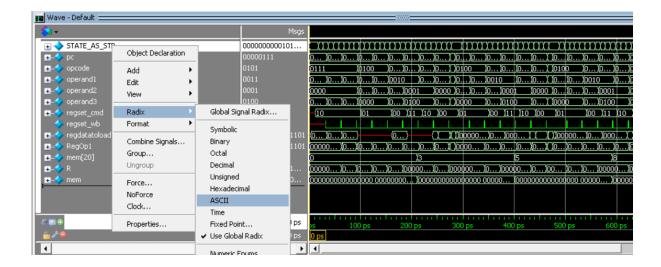

Όμως, τα αποτελέσματα από την ακολουθία Fibonacci θα βρίσκονται αποθηκευμένα στην διεύθυνση μνήμης 20 και στον καταχωρητή R2. Μπορούμε να αλλάξουμε το radix αυτών σε unsigned για να τα βλέπουμε σε 10δικό σύστημα ώστε να αντιλαμβανόμαστε πιο εύκολα αν λειτουργεί σωστά το πρόγραμμα.

Καλό θα ήταν να πάρετε ένα αντίγραφο του σήματος mem[20] μέσα στο παράθυρο waves, ξεχωριστά από την συνολική μνήμη γιατί εκεί αποθηκεύουμε το αποτέλεσμα. Εδώ βλέπετε πως αλλάζω το radix του mem[20] σε unsigned decimal.

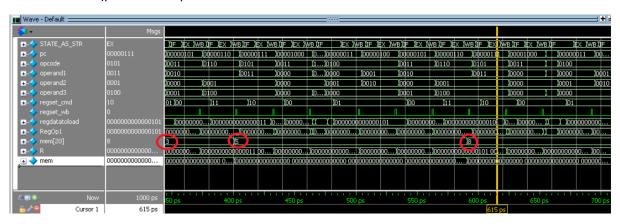

Ομοίως καλό θα ήταν να αλλάξετε το radix του STATE_AS_STR σε ASCII όπως φαίνεται στην παρακάτω εικόνα:

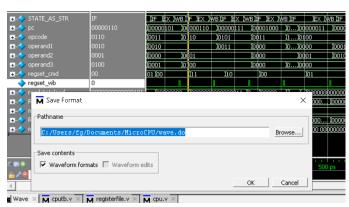

Προσέξτε πως ήδη φαίνεται η ακολουθία Fibonacci στο mem[20] (3,5,8,...)

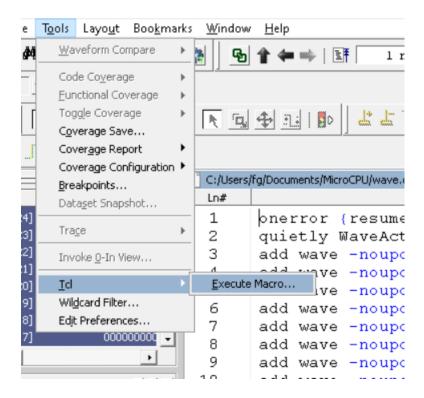
Αν τώρα εστιάσουμε πιο κοντά στην κυμματομορφή θα δούμε και τις καταστάσεις διοχέτευσης και τα υπόλοιπα σήματα καλύτερα:

Μην το χάσετε! Τέλος, επειδή η διαδικασία επιλογής σημάτων και επιλογής της μορφοποίησής τους είναι επίπονη, μπορείτε να την σώσετε ώστε να μην χρειάζεται να γίνεται κάθε φορά που εκτελείτε μια προσομοίωση. Αυτό γίνεται ως εξής: όσο είναι το focus στο παράθυρο wave, επιλέξτε file->save format και επιλέξτε να το σώσετε σε ένα αρχείο με κατάληξη ".do", όπως wave.do.

Αν για κάποιο λόγο χάσατε τα σήματα σας από το παράθυρο waves, επειδή για παράδειγμα σταματήσατε τελείως το simulation χωρίς να κάνετε restart (αν πατάτε restart στο simulation δεν χάνονται τα σήματα, αλλά αυτό που ακολουθεί είναι χρήσιμο για την περίπτωση που κλείσατε το modelsim), τότε μπορείτε να φορτώσετε το αρχείο waves.do από την επιλογή tools->tcl->execute macro. Από εκεί επιλέξτε το αρχείο waves.do:

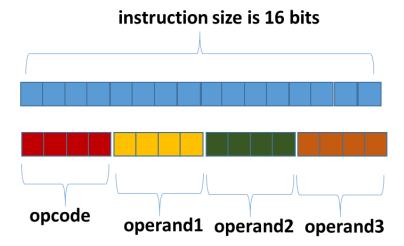

Και θα εκτελεστεί ο κώδικάς του στην κονσόλα του Modelsim, οποίος φορτώνει τα σήματα στο παράθυρο wave (ακόμα και να μην υπάρχει wave το ανοίγει, φτάνει να έχει ξεκινήσει το simulation).

Στην συνέχεια θα δούμε λεπτομέρειες της αρχιτεκτονικής (τα διάφορα modules και τη διασύνδεσή τους) του MicroCPU.

2 APXITEKTONIKH TOY MICROCPU

2.1 ΣΥΝΟΛΟ ΕΝΤΟΛΩΝ ΜΗΧΑΝΗΣ (INSTRUCTION SET) TOY MICROCPU

Π.χ.

ADD operand1 operand2 operand3

Ένας operand μπορεί να είναι η κωδική ονομασία ενός καταχωρητή.

Π.χ.

ADD 3 2 1

Προσθέτει τα περιεχόμενα των καταχωρητών R2 και R1 και γράφει το αποτέλεσμα τον καταχωρητή R3. Προσέξτε ότι στην ουσία γράφονται οι κωδικές ονομασίες των καταχωρητών ως operands π.χ. $0 \rightarrow$ R0, $1 \rightarrow$ R1, $2 \rightarrow$ R2, $3 \rightarrow$ R3. Έπειτα κατά το instruction decoding αυτές οι κωδικές ονομασίας αντικαθίστανται από τους καταχωρητές.

Για λόγους απλούστευσης, η σύνταξη μιας εντολής στην οποία τα operands είναι οι κωδικοί των καταχωρητών, θα περιγράφεται ως εξής:

Εντολή Rd Ra Rb

Όπου Rd ο καταχωρητής destination (ο καταχωρητής δηλαδή στον οποίο καταλήγουν τα δεδομένα μετά το τέλος της εκτέλεσης του instruction) και Ra, Rb τα ορίσματα που εμπλέκονται. Ο MicroCPU έχει τις εξής κατηγορίες εντολών:

• **Εντολές επεξεργασίας** που εμπλέκουν την ALU για αριθμητικές και λογικές πράξεις, π.χ.:

Bitwise λογικό KAI: AND Rd Ra Rb Bitwise λογικό Ή: OR Rd Ra Rb Bitwise λογικό αποκλειστικό Ή: XOR Rd Ra Rb Πρόσθεση: ADD Rd Ra Rb

Το αποτέλεσμα γράφεται στον καταχωρητή Rd. Οι πράξεις εμπλέκουν τους Ra και Rb.

Εντολές μετακίνησης δεδομένων από καταχωρητή σε καταχωρητή:

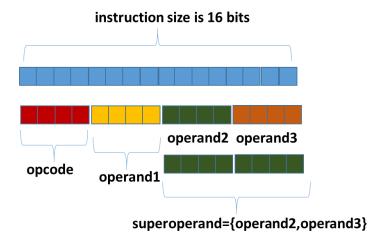
MOV Rd Ra

τα δεδομένα αντιγράφονται από τον καταχωρητή Ra στον καταχωρητή Rd

• Εντολές φόρτωσης δεδομένων από μνήμη σε καταχωρητή:

Load_FROM_MEM Rd address

αντιγράφει τα δεδομένα από την διεύθυνση μνήμης address στον καταχωρητή Rd. Προσέξτε ότι η μνήμη του MicroCPU είναι 256 λέξεων, άρα απαιτείται διεύθυνση των 8 bits για αν αναφερθεί κάποιος σε όλες τις λέξεις της μνήμης. Για τον λόγο αυτό το address της Load_FROM_MEM είναι ένας superoperand και χρησιμοποιεί τόσο τα bits του operand2 όσο και τα bits του operand3. Άρα συνολικά έχει διαθέσιμα 8 bits, όπως φαίνεται στην πατακάτω εικόνα:

• Εντολές αποθήκευσης δεδομένων από καταχωρητή στην μνήμη:

STORE_TO_MEM R address

αποθηκεύει στη διεύθυνση μνήμης address τα δεδομένα του καταχωρητή R. H address είναι ένας superoperand των 8 bits.

• Εντολές Αρχικοποίησης τιμών:

OP_SHORT_TO_REG Rd value

αντιγράφει την τιμή value των 8 bits στον καταχωρητή Rd.

• Εντολές διακλάδωσης:

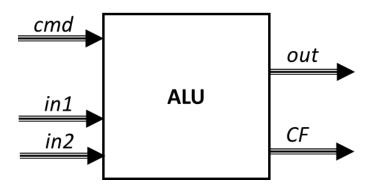
BNZ Rc address

μετακινεί τον program counter στην τιμή address αν ο καταχωρητής Rc δεν είναι 0. (Branch if Not Zero). H address είναι ένας superoperand των 8 bits.

2.2 H APIOMHTIKH KAI AOFIKH MONADA (ALU) TOY MICROCPU

Η αριθμητική λογική μονάδα είναι το module MCPU Alu και θα το βρείτε στο αρχείο alu.v.

Η αριθμητική/λογική μονάδα είναι υπεύθυνη για την επεξεργασία των δεδομένων στον επεξεργαστή. Εκτελεί αριθμητικές (πρόσθεση, αφαίρεση, πολλαπλασιασμό κτλ) και λογικές πράξεις (bitwise not, or, xor κτλ.) με τους καταχωρητές. Επιστρέφει τα δεδομένα της σε κάποιον καταχωρητή και τα flags από τις αριθμητικές πράξεις (π.χ. κρατούμενα υπολογισμών carry flag, διαίρεσης με το μηδέν (zero flag) κτλ.)

Το διάγραμμα εισόδων/εξόδων της ALU του MicroCPU φαίνεται παραπάνω.

cmd: Ο τύπος της πράξης που πρόκειται να εκτελεστεί καθορίζεται από την είσοδο cmd.
 Μπορεί να πάρει τις εξής τιμές:

```
parameter [CMD_SIZE-1:0] CMD_AND = 0; //2'b00 parameter [CMD_SIZE-1:0] CMD_OR = 1; //2'b01 parameter [CMD_SIZE-1:0] CMD_XOR = 2; //2'b10 parameter [CMD_SIZE-1:0] CMD_ADD = 3; //2'b11
```

προσέξτε ότι μόνο 4 τύποι πράξεων μπορούν να εκτελεστούν από την ALU του MicroCPU (bitwise AND, bitwise OR, bitwise XOR και ADD). Για τον λόγο αυτό χρειάζονται CMD_SIZE=2 bits για την κωδικοποίηση του τύπου της εντολής (parameter [CMD_SIZE-1:0]).

- in1, in2: τιμές καταχωρητών εισόδου πάνω οι οποίες θα χρησιμοποιηθούν από την πράξη που πρόκειται να εκτελεστεί. Το μήκος των καταχωρητών του MicroCPU είναι 16 bits. parameter WORD_SIZE=16;
  - Παρόλαυτά έχετε υπόψιν σας ότι μια παράμετρο μπορεί να αλλάξει από το σημείο που δημιουργείται ένα αντικείμενο και άρα να χρησιμοποιηθεί η ίδια ALU με διαφορετικό μήκος καταχωρητών. Επίσης προσέξτε ότι στον σχεδιασμό του MicroCPU έχουμε θεωρήσει ότι το μέγεθος μιας λέξης μνήμης (WORD_SIZE) είναι ίσο με το μέγεθος των καταχωρητών. Αυτό δεν ισχύει για όλους τους μικροεπεξεργαστές.
- out, CF: O out είναι καταχωρητής στον οποίο εκχωρείται το αποτέλεσμα της πράξης που εκτελέστηκε από την ALU. Το CF είναι ψηφίο κρατουμένου της πρόσθεσης.

To testbench της ALU

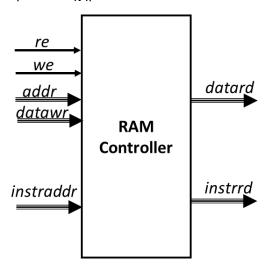
Στο αρχείο alutb.v θα βρείτε ένα testbench της ALU που μεταγλωττίζεται στο αντικείμενο MCPU_Alutb το οποίο δοκιμάζει τυχαίες τιμές και εντολές στις εισόδους της ALU.

Προσθέστε στο testbench ένα always block το οποίο θα ελέγχει τις αποκρίσεις της ALU και θα ενημερώνει έναν καταχωρητή iscorrect για το αν ο υπολογισμός έγινε σωστά από την Alu.

2.3 Η ΜΝΗΜΗ ΤΥΧΑΙΑΣ ΠΡΟΣΠΕΛΑΣΗΣ (RAM) ΤΟΥ MICROCPU

Η μνήμη τυχαίας προσπέλασης είναι το module MCPU_RAMController και θα το βρείτε στο αρχείο ramcontroller.v.

Ο MicroCPU έχει μία κοινή μνήμη για εντολές και δεδομένα. Η μνήμη έχει μία δυνατότητα εγγραφή και δύο ταυτόχρονες δυνατότητες ανάγνωσης. Η αρχιτεκτονική του ελεγκτή της μνήμης φαίνεται στο παρακάτω σχήμα:

Εγγραφή δεδομένων: Η εγγραφή θα χρησιμοποιείτε από τα προγράμματα που εκτελούνται στον MicroCPU για να αποθηκεύουν δεδομένα στην μνήμη. Η εγγραφή ελέγχεται από το σήμα *we* (write enable). Τα δεδομένα από το bus *datawr* γράφονται στην θέση μνήμης *addr* όταν το *we* γίνεται λογικό-1.

```
module MCPU RAMController(we, datawr, re, addr, datard, instraddr, instrrd);
parameter WORD_SIZE=16;
parameter ADDR WIDTH=8;
parameter RAM SIZE=1<<ADDR WIDTH;
input we, re;
                                                       re
input [WORD_SIZE-1:0] datawr;
                                                      we
                                                                            datard
                                                     addr
input [ADDR WIDTH-1:0] addr;
                                                     <u>datawr</u>
input [ADDR_WIDTH-1:0] instraddr;
                                                                 RAM
                                                               Controller
output [WORD_SIZE-1:0] datard;
                                                                            instrrd
                                                    instraddr
output [WORD_SIZE-1:0] instrrd;
reg [WORD_SIZE-1:0] mem[RAM_SIZE-1:0];
reg [WORD_SIZE-1:0] datard;
reg [WORD_SIZE-1:0] instrrd;
always @ (addr or we or re or datawr)
```

begin

```
if(we)begin
  mem[addr]=datawr;
end
if(re) begin
  datard=mem[addr];
end
end
always @ (instraddr)
begin
  instrrd=mem[instraddr];
end
end
```

Ανάγνωση δεδομένων και εντολών

Η μνήμη του MicroCPU έχει δύο δυνατότητες ανάγνωσης. Η μία χρησιμοποιείται από τα προγράμματα που εκτελούνται στον MicroCPU για να διαβάζουν δεδομένα και η άλλη από την μονάδα ελέγχου του MicroCPU για να διαβάζει τις εντολές που πρόκειται να εκτελέσει. Όπως καταλαβαίνεται ο επεξεργαστής MicroCPU έχει κοινή μνήμη τόσο για δεδομένα όσο και για εντολές. Δεν συμβαίνει όμως αυτό για όλους τους επεξεργαστές. Υπάρχουν αρχιτεκτονικές με διαφορετική μνήμη για κάθε δραστηριότητα.

Ανάγνωση δεδομένων: Η ανάγνωση δεδομένων γίνεται από τον καταχωρητή *darard*. Η μνήμη ανακτά στον καταχωρητή *datard* τα δεδομένα που βρίσκονται στην διεύθυνση *addr* όταν το σήμα *re* (read enable) γίνεται λογικό-1.

Ανάγνωση εντολών: Η ανάγνωση εντολών γίνεται από τον καταχωρητή *instrrd*. Η μνήμη ανακτά στον καταχωρητή *instrrd* την εντολή που βρίσκεται στην διεύθυνση *instraddr*. Η ανάγνωση δεδομένων δεν απαιτεί enable σήμα.

Θυμίζουμε ότι *λέξη μνήμης* είναι το μέγεθος κάθε γραμμής στον πίνακα της μνήμης. Το μέγεθος λέξης της μνήμης του MicroCPU είναι 16 bits ή αλλιώς 2 bytes.

To testbench της Μνήμης

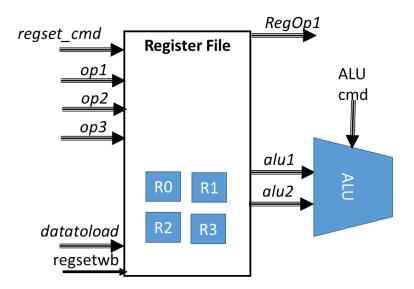
Δεν υπάρχει testbench της μνήμης. Γράψτε ένα testbench για την μνήμη το οποίο θα επιβεβαιώνει την σωστή λειτουργία των τριών διαδικασιών της μνήμης (εγγραφή δεδομένων, ανάγνωση δεδομένων και ανάγνωση εντολών). Αρχικά θα χρησιμοποιήσετε την εγγραφή δεδομένων για να γεμίσετε με τυχαίες λέξεις την μνήμη. Τα δεδομένα αυτά θα τα κρατήσετε και σε ένα τοπικό αντίγραφο στο testbench (για να ελέγξετε αργότερα να τα διαβάσατε σωστά από την μνήμη). Στην πορεία θα διαβάσετε με τις διαδικασίες ανάγνωσης δεδομένων και ανάγνωσης εντολών τις λέξεις που έχετε εγγράψει στην μνήμη και θα επιβεβαιώσετε ότι ταυτίζονται με τις τυχαίες λέξεις που γράψατε.

2.4 APXEIO ΚΑΤΑΧΩΡΗΤΩΝ (REGISTER FILE) ΤΟΥ MICROCPU

Το αρχείο καταχωρητών είναι το module MCPU_Registerfile και θα το βρείτε στο αρχείο registerfile.v.

Πρόκειται για ένα σύνολο από καταχωρητές, μαζί με λογική ελέγχου ανάγνωσης/εγγραφής τους, το οποίο υλοποιείτε από flip-flops για είναι ταχύτατοι στην λειτουργία τους. Χρησιμοποιούνται για να αποθηκεύονται προσωρινά τα δεδομένα των εντολών που εκτελούνται από τον MicroCPU.

Επειδή συνδέονται στενά με τη διαδικασία αποκωδικοποίησης (Decoding) της Μονάδας Ελέγχου, το αρχείο καταχωρητών θα μας απασχολήσει και στο σύνολο-εντολών (Instruction Set) του επεξεργαστή.

Ένα σχεδιάγραμμα εισόδων/εξόδων του αρχείου καταχωρητών φαίνεται στο παραπάνω σχήμα.

Καταχωρητές: έχει 4 καταχωρητές, τους R[0], R[1], R[2] και R[3]. Δεν έχουν όλοι οι μικροεπεξεργαστές μόνο 4 καταχωρητές. Συνήθως έχουν τουλάχιστον 16.

```
//this processor has 4 registers
reg [WORD_SIZE-1:0] R[REGISTERS_NUMBER-1:0];
//this processor has 4 registers //aliases
```

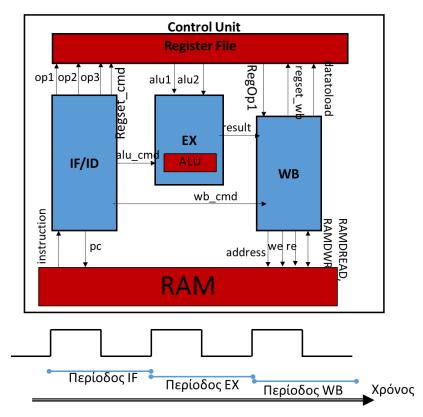
regset_cmd: στον καταχωρητή αυτό η control unit προγραμματίζει το register file κατά το instruction fetch (STATE_IF) γράφοντας την εντολή που πρέπει το register file να εκτελέσει κατά το writeback (STATE_WB). Το WB το αντιλαμβάνεται το register file γιατί τότε το σήμα *regset_wb* γίνετε λογικό-1. Λεπτομέρειες στην παράγραφο περιγραφής συμπεριφοράς (Behavioural) του ακολουθιακού τμήματος του αρχείου καταρητών.

op1, op2, op3: τελεστές που εμπλέκονται στις εντολές. Λεπτομέρειες στην παράγραφο τελεστών και στην δομική περιγραφή του αρχείου καταχωρητών.

RegOp1, alu1, alu2: τελεστέοι που εμπλέκονται στις εντολές. Λεπτομέρειες στην δομική περιγραφή του αρχείου καταχωρητών.

Τελεστέοι (Operands): οι εντολές που εκτελεί ο MicroCPU συνήθως εμπλέκουν τα δεδομένα που υπάρχουν σε κάποιον καταχωρητή. Μπορεί να εμπλέκουν και περισσότερους καταχωρητές.

Συγκεκριμένα, μια εντολή χρησιμοποιεί το πολύ 3 καταχωρητές. Η κωδικοποίηση των καταχωρητών που απαιτούνται από μια εντολή γίνεται με την χρήση των τριών operands: op1, op2 και op3. Για να καταλάβουμε όμως τους operands, πρέπει να δούμε τον τρόπο με τον οποίο το αρχείο καταχωρητών συμμετέχει στη διαδικασία διοχέτευσης.

Συμμετοχή του register file στη διοχέτευση του MicroCPU

Το αρχείο καταχωρητών συμμετέχει σε όλα τα στάδια της διοχέτευσης του MicroCPU. Αρχικά, κατά το Fetching αναλαμβάνει μέρος της αποκωδικοποίησης των εντολών (Instruction Decode - ID). Συγκεκριμένα, δέχεται τους operands των εντολών και αναλαμβάνει να αποκωδικοποιήσει σε ποιους καταχωρητές αναφέρονται.

Παράδειγμα συμμετοχής του αρχείου καταχωρητών στην αποκωδικοιποίηση μιας εντολής/assembly:

ADD 3 2 1

Η συγκεκριμένη εντολή assembly του MicroCPU έχει τρεις operands με τιμή 3, 2 και 1. Αυτό αποκωδικοποιείτε στο εξής: οι καταχωρητές R2 και R1 θα δοθούν στην ALU και το αποτέλεσμα θα γραφτεί στον καταχωρητή R3.

Επίσης, το αρχείο καταχωρητών είναι αυτό που προωθεί καταχωρητές στην ALU για την εκτέλεση των εντολών (Execute - EX) της μορφής:

Εντολή op1 op2 op3

Το επιτυγχάνει αντιγράφοντας στους καταχωρητές alu1 και alu2 τους καταχωρητές που καταδεικνύουν οι operands op2 και op3.

Όμως, την δομική διασύνδεση των σημάτων alu1, alu2 με τις εισόδους της ALU θα την αναλάβει, όπως θα δούμε, η μονάδα ελέγχου του MicroCPU.

Δομική Περιγραφή (Structural) του Συνδυαστικού τμήματος του αρχείου καταχωρητών

Η περιγραφή αυτή αφορά κυρίως την ανάγνωση των καταχωρητών. Το αρχείο καταχωρητών λοιπόν αναλαμβάνει πάντα να αποκωδικοποιήσει τους operands ειδόδου σε καταχωρητές. Αυτό το πετυχαίνει το παρακάτω δομικό/structural κομμάτι του κώδικα περιγραφής:

```
assign RegOp1=R[op1];
assign alu1=R[op2];
assign alu2=R[op3];
```

end endcase end

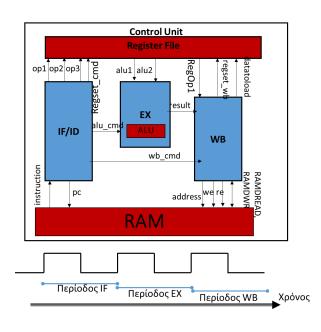
endmodule

Άρα οι έξοδοι RegOp1, alu1 και alu2 είναι η αποκωδικοποίηση/μετάφραση των operands op1, op2 και op3, αντίστοιχα.

Περιγραφή συμπεριφοράς (Behavioural) του ακολουθιακού τμήματος του αρχείου καταχωρητών

Η περιγραφή αυτή αφορά την εγγραφή των καταχωρητών και το μπλοκ κώδικα είναι το παρακάτω:

```
input [1:0] regsetcmd;
input regsetwb;
//REGISTER FILE COMMAND (regsetcmd control bits)
parameter [1:0] NORMAL EX = 0; //2'b00
parameter [1:0] MOV_INTERNAL = 1; //2'b01
parameter [1:0] LOAD_FROM_DATA = 2; //2'b10
parameter [1:0] DO NOTHING = 3; //2'b11
//whenever this unit needs to act - this signal
//is asserted at WB from the control unit
always @(posedge regsetwb)
begin
#1 //some delay
case(regsetcmd)
NORMAL EX, LOAD FROM DATA:
 R[op1[REGS_NUMBER_WIDTH-1:0]]<=datatoload;
end
MOV INTERNAL:
 R[op1[REGS NUMBER WIDTH-1:0]]<=R[op2[REGS NUMBER WIDTH-1:0]];
end
default:
begin
```


Όπως και οι υπόλοιπες μονάδες, το αρχείο καταχωρητών δέχεται μια εντολή με το σήμα regset_cmd. Μπορεί να πάρει 4 ειδικές περιπτώσεις: NORMAL_EX, MOV_INTERNAL, LOAD_FROM_DATA και DO_NOTHING. Κάθε μια από τις περιπτώσεις λέει στο αρχείο καταχωρητών τι διαδικασία που πρέπει να εκτελέσει όταν δεχτεί λογικό-1 στο enable σήμα regsetwb. Οι εντολές για το αρχείο καταχωρητών είναι επί της ουσίας 3:

DO_NOTHING: το προφανές, δεν κάνει καμία διαδικασία εγγραφής.

NORMAL_EX, LOAD_FROM_DATA: γράφει στον καταχωρητή που αναφέρεται ο operand1 τα δεδομένα από εξωτερικά δεδομένα που δέχεται με την είσοδο datatoload. Υπάρχουν 2 περιπτώσεις γιατί στην μια περίπτωση:

NORMAL_EX: παίρνει δεδομένα (το datatoload) από την ALU.

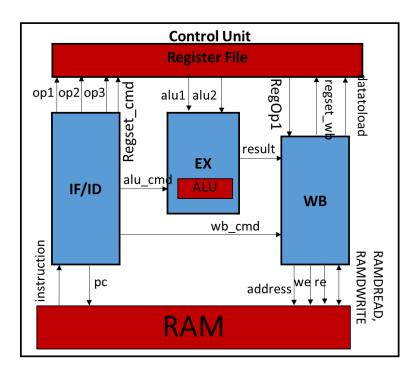
LOAD_FROM_DATA: Ενώ στην άλλη στην άλλη δέχεται δεδομένα από την μνήμη.

MOV_INTERNAL: στην περίπτωση αυτή μετακινεί δεδομένα ανάμεσα σε καταχωρητές εσωτερικά στο αρχείο καταχωρητών, δηλαδή αγνοεί το σήμα datatoload που φέρνει εξωτερικά δεδομένα.

2.5 MONADA ENEIXOY (CONTROL UNIT) TOY MICROCPU

Η μονάδα ελέγχου (control unit) είναι το module MCPU και θα το βρείτε στο αρχείο *cpu.v.*

Η μονάδα ελέγχου είναι υπεύθυνη για την αλλαγή των καταστάσεων της διοχέτευσης και την κατάλληλη σηματοδότηση των μονάδων (ALU, registerfile, RAM) την κατάλληλη χρονική στιγμή. Εμπεριέχει ως αντικείμενα όλα τα δομικά modules του MicroCPU. Είναι επίσης το top module του MicroCPU.

2.5.1 Δημιουργία instances των modules από την control unit **Δημιουργία instance της ALU**

```
//control signals for ALU
wire [WORD_SIZE-1:0] alu_in1;
wire [WORD_SIZE-1:0] alu_in2;
wire [WORD SIZE-1:0] alu out;
                                                  .cmd(alu_cmd)
wire CARRY;
                                                                                   .out(al<u>u</u>_out)
wire [ALU_CMD_SIZE-1:0] alu_cmd;
                #(.CMD_SIZE(ALU_CMD_SIZE),
MCPU Alu
                                                     .in1(alu in1,
                                                                        ALU
.WORD SIZE(WORD SIZE))
                                                                                    .CF(CARRY)
                                                     .in2(alu in
aluinst (.cmd(alu_cmd),
       .in1(alu_in1),
       .in2(alu_in2),
       .out(alu out),
       .CF(CARRY));
```

Δημιουργία instance του register file

```
//The Program Counter
reg [ADDR_WIDTH-1:0] pc;
//Control Signals for Register file
reg [1:0] regset cmd;
reg regset_wb;
wire
                 [WORD_SIZE-1:0]
                                                                                .RegQp1(RegOp1)
regdatatoload;
                                      .regsetcmd(regset cmd)
                                                                Register File
wire [WORD SIZE-1:0] RegOp1;
                                             .op1(oprerand1)
MCPU_Registerfile
                                              .op2(opr<u>erand2</u>
#(.WORD SIZE(WORD SIZE),
                                             .op3(oprerand3
.OPERAND SIZE(OPERAND SIZE))
                                                                                .alu1(alu_in1)
regfileinst (.op1(operand1),
           .op2(operand2),
                                                                                .alu2(.alu_in2))
                                                .datatoload(
           .op3(operand3),
                                               regdatatoload)
           .RegOp1(RegOp1),
           .alu1(alu in1),
                                         .regsetwb(regset wb)
           .alu2(alu_in2),
.datatoload(regdatatoload),
           .regsetwb(regset wb),
.regsetcmd(regset_cmd));
```

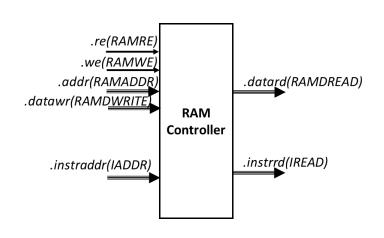
Δημιουργία instance της μνήμης

//Control signals for RAM reg RAMWE, RAMRE;

```
reg [ADDR_WIDTH-1:0] RAMADDR;
wire [WORD_SIZE-1:0] RAMDWRITE;
wire [WORD_SIZE-1:0] RAMDREAD;
wire [ADDR_WIDTH-1:0] IADDR;
wire [WORD_SIZE-1:0] IREAD;

MCPU_RAMController
#(.WORD_SIZE(WORD_SIZE),
.ADDR_WIDTH(ADDR_WIDTH))
raminst (.we(RAMWE),
.datawr(RAMDWRITE),
.re(RAMRE),
.addr(RAMADDR),
.datard(RAMDREAD),
.instraddr(IADDR),
```

.instrrd(IREAD));

2.5.2 Δομική Σχεδίαση του Συνδυαστικού τμήματος της μονάδας ελέγχου

assign IADDR=pc; //instruction is always read from the //IREAD channel pf memory wire [INSTRUCTION_SIZE-1:0] instruction; assign instruction=IREAD;

//structural code for instruction decoding
assign opcode=
instruction[INSTRUCTION_SIZE-1:INSTRUCTION_SIZEOPCODE_SIZE];
assign alu_cmd=opcode[ALU_CMD_SIZE-1:0];
assign operand1=instruction[OPCODE_SIZE*3-1:2*OPCODE_SIZE];
assign operand2=instruction[OPCODE_SIZE*2-1:OPCODE_SIZE];
assign operand3=instruction[OPCODE_SIZE-1:0];

wire [WORD_SIZE-1:0] MemOrConstant; assign MemOrConstant= (opcode==OP_SHORT_TO_REG)? {8'b00000000, operand2, operand3}:RAMDREAD; assign regdatatoload= (regset cmd==regfileinst.NORMAL EX)?alu out:MemOrConstant;

//only data from operand 1 decoding to register are ever written into memory assign RAMDWRITE=RegOp1;

Η βασική λειτουργία αυτού του τμήματος είναι η αποκωδικοποίηση των εντολών που διαβάζονται από την μνήμη.

Αρχικά η διεύθυνση ανάγνωση εντολής από την μνήμη συνδέεται με τον program counter pc. Επομένως, το τρέχων instruction θα είναι πάντα στα IREAD, το οποίο συνδέεται με το instruction.

Toinstruction είναι η εντολή που διαβάζεται από την μνήμη, η οποία σπάει σε 4 στοιχεία των 4ρων bits, τα οποία είναι: το opcode και τα 3 operands, (operand1, operand2, operand3).

Εδώ σχεδιάζεται το κύκλωμα που γράφει τα δεδομένα στο σήμα regdatatoload το οποίο έχει τα δεδομένα που γράφονται στο registerfile. Στο registerfile γράφονται είτε όταν εκτελούνται εντολές επεξεργασίας όπως είναι οι ADD, OR, XOR κτλ (το καταλαβαίνει από το NORMAL_Ex ότι πρόκειται για τέτοιες εντολές) είτε όταν γράφονται σταθερές των 8 bits ως superoperand από το instruction προς τους καταχωρητές (το καταλαβαίνει από το opcode== OP_SHORT_TO_REG).

Δεδομένα στην μνήμη μέσω του κανονικού καναλιού εγγραφής δεδομένων γράφονται κατά τη λειτουργία του επεξεργαστή, γράφονται μόνο από τον καταχωρητή που βάζουμε στη θέση operand1. Π.χ.

STORE_TO_MEM Rd address

Όπως είναι τώρα ο σχεδιασμός αυτή είναι και η μόνο εντολή που γράφει δεδομένα από τον operand1 προς την μνήμη

2.5.3 Περιγραφική σχεδίαση του Συνδυαστικού τμήματος της μονάδας ελέγχου

//parameter CPU_STATES_BITS=2; //Instruction Fetch State parameter [1:0] IF_STATE = 2'b00; //Execute Fetch State parameter [1:0] EX_STATE = 2'b01; //WriteBack State parameter [1:0] WB_STATE = 2'b10; //HALTED State Αυτές είναι οι καταστάσεις λειτουργίας της μηχανής καταστάσεων της μονάδας ελέγχο. Ταυτίζονται στο σχεδιασμό μας με τα στάδια της διοχέτευσης.

```
parameter [1:0] HLT_STATE = 2'b11;
reg [1:0] state;
reg [1:0] next_state;
always @ (state, opcode)
begin: MAIN FSM ASYCHRONOUS
next state=0;
case(state)
 IF_STATE:
  begin
  //this is a 3 stages pipelining so
   //IF and DECODE occur on this step
   case(opcode)
    OP_BNZ:
    begin
      next_state = IF_STATE;
    end
    default:
    begin
      next_state = EX_STATE;
    end
   endcase
 end
  EX_STATE:
  begin
  next_state = WB_STATE;
  end
  WB STATE:
  begin
   next state = IF STATE;
  end
```

endcase end Καταχωρητές που καταχωρούν την τρέχουσα και την επόμενη κατάσταση

Το μπλοκ αυτό έχει ως αρμοδιότητα να υπολογίσει την επόμενη κατάσταση. Συνήθως η σειρά είναι IF $\rightarrow$ EX $\rightarrow$ WB $\rightarrow$ IF $\rightarrow$ EX $\rightarrow$ WB $\rightarrow$ IF... κοκ. Όμως στην περίπτωση της εντολής BNZ η επόμενη κατάσταση κατά το Instruction Fetch είναι πάλι το Instruction Fetch.

2.5.4 Περιγραφική σχεδίαση του Ακολουθιακού Τμήματος της μονάδας ελέγχου

always @ (posedge clk, reset) begin: MAIN FSM if (reset == 1'b1) begin //get the CPU into IF state state <= #1 IF STATE; //reset the Program Counter PC pc <= #1 0; end else begin case(state) IF_STATE: begin //this is a 3 stages pipelining so //IF and DECODE occur on this step case(opcode) OP AND,OP_OR,OP_XOR,OP_ADD: regset cmd <= #2 regfileinst.NORMAL EX; end

Αυτό το μπλοκ είναι η καρδιά της μονάδας ελέγχου και είναι σύγχρονο στο reset και στο ρολόι clk του MicroCPU. Αρχικά διαχειρίζεται το σήμα reset μηδενίζοντας τον program counter pc και αρχικοποιόντας την μηχανή καταστάσεων στο IF STATE όταν το reset ενεργοποιείται.

Όταν το reset είναι λογικό-0, τότε διαχειρίζεται σε κάθε κύκλο πως θα συμπεριφερθεί η μονάδα ελέγχου ανάλογα με την κατάστασή στην οποία βρίσκεται.

Έτσι:

όταν η τρέχουσα εντολή είναι κάποια εντολή επεξεργασίας τότε προγραμματίζει το αρχείο καταχωρητών κατάλληλα (ώστε οι καταχωρητές να περιμένουν να γράψουν το αποτέλεσμα που θα τους έρθει από την ALU κατά το WB)

```
OP MOV:
  begin
   regset_cmd <= #2 regfileinst.MOV_INTERNAL;</pre>
  OP LOAD FROM MEM:
  begin
   regset cmd<= #2 regfileinst.LOAD FROM DATA;
   wb cmd[ADDR WIDTH-1:0]<= #2 {operand2,operand3};
   wb cmd[ADDR WIDTH]<= #2 1'b0; //RAMWE
   wb cmd[ADDR WIDTH+1]<= #2 1'b1; //RAMRE
  end
  OP STORE TO MEM:
  begin
   regset cmd <= #2 regfileinst.DO NOTHING;
   //whatever there is in RAMDWRITE,
   //it is going to be written at WB
   //to address {operand2,operand3}
   wb cmd[ADDR WIDTH-1:0] <= #2 {operand2,operand3};
   //RAMWE - RAM WRITE ENABLE
   wb cmd[ADDR WIDTH] <= #2 1'b1;
   //RAMRE - RAM READ ENABLE
   wb_cmd[ADDR_WIDTH+1] <= #2 1'b0;
  end
 OP_SHORT_TO_REG:
  begin
   regset_cmd<=#2 regfileinst.LOAD_FROM_DATA;
  end
  OP BNZ:
  begin
   if(RegOp1!=0)
   begin
    pc <= #5 {operand2, operand3};</pre>
   end else
   begin
    pc <= #5 pc+1;
   end
  end
  default:
  begin
  end
 endcase
end
EX_STATE:
begin
end
WB_STATE:
begin
 RAMADDR<=#1 wb_cmd[ADDR_WIDTH-1:0];</pre>
 RAMWE<=#1 wb cmd[ADDR WIDTH];
 RAMRE<=#1 wb cmd[ADDR WIDTH+1];
 regset wb <= #2 1'b1;
 regset_wb<= #3 1'b0;
 wb_cmd[ADDR_WIDTH]<= #3 1'b0;
 wb_cmd[ADDR_WIDTH+1]<= #3 1'b0;
 RAMWE <= #3 1'b0;
 RAMRE <= #3 1'b0;
```

όταν η τρέχουσα εντολή είναι MOV τότε προγραμματίζει το αρχείο καταχωρητών κατάλληλα (ώστε να κάνει εσωτερική μεταφορά δεδομένων κατά το WB)

όταν η τρέχουσα εντολή είναι LOAD_FROM_MEM τότε προγραμματίζει το αρχείο καταχωρητών να περιμένει δεδομένα από την μνήμη κατά το WB. Παράλληλα ετοιμάζει και την εντολή wb_cmd που θα εκτελέσει το wb. Στο wb_cmd τοποθετεί τη διεύθυνση μνήμης η οποία θα αναγνωστεί και θέτει το RAMRE σε λογικό-1.

όταν η τρέχουσα εντολή είναι STORE_TO_MEM τότε προγραμματίζει το αρχείο καταχωρητών ότι δεν πρόκειται να γίνει εγγραφή στους καταχωρητές κατά το WB. Παράλληλα ετοιμάζει και την εντολή wb_cmd που θα εκτελέσει το wb. Στο wb_cmd τοποθετεί τη διεύθυνση μνήμης στην οποία θα γίνει η εγγραφή και θέτει το RAMWE σε λογικό-1.

όταν η τρέχουσα εντολή είναι SHORT_TO_REG τότε προγραμματίζει το αρχείο καταχωρητών να περιμένει εξωτερικά δεδομένα κατά το WB. Το συνδυαστικό τμήμα (Παράγραφος 2.5.2) διαχειρίζεται αυτά τα σήματα για να τροφοδοτήσει με τον superoperand τα εξωτερικά δεδομένα του αρχείου καταχωρητών.

όταν η τρέχουσα εντολή είναι BNZ τότε τσεκάρει τον καταχωρητή που υποδεικνύεται από τον operand1 και αν η τιμή του δεν είναι 0 τότε τοποθετεί τον program counter pc στην τιμή των 8 bits του superoperand των $\{0\}$ operand2, operand3 $\}$.

Στο ΕΧ_STATE δεν κάνει κάτι στο ακολουθιακό κύκλωμα, γιατί ό,τι πράξεις είναι να συμβούν, θα συμβούν από την συνδυαστική λογική.

Στην ουσία αποκωδικοποιεί την εντολή wb_cmd που δέχτηκε από το IF STATE και θέτει τα σήματα της μνήμης ανάλογα..

Στην πορεία θέτει το enable του καταχωρητή αρχείων (regset_wb) για να εκτελέσει και αυτό τις εντολές του.

Έπειτα σταματάει κάθε δραστηριότητα της μνήμης

Στο τέλος αυξάνει τον program counter κατά 1

```
pc <= #5 pc+1;
end
HLT_STATE:
begin
   $display("processor HALTED\n");
   $stop;
end
   default:
   begin
end
endcase
   state<=#8 next_state;
end
end</pre>
```

Αν βρεθεί σε αυτήν την κατάσταση τότε ο MicroCPU έχει κολλήσει

Αφού εκτελέσει τις ακολουθιακές δραστηριότητές του ανάλογα με το state που βρίσκεται, τότε μεταβαίνει στην επόμενη κατάσταση. Θα μπορούσαμε να περιμένουμε μια ολόκληρη περίοδο πριν μεταβούμε στην επόμενη κατάσταση, ωστόσο μιας και το ακολουθιακό κομμάτι είναι ακμοπυροδότητο στο ρολόι, είναι θεμιτό να έχει ήδη μπει στο επόμενο state πριν έρθει η επόμενη ακμή του ρολογιού. Η επόμενη ακμή πρόκειται να έρθει σε 10ps. Έτσι επιλέγουμε να αλλάξουμε κατάσταση λίγο νωρίτερα, στα 8ps, για να είναι ήδη στην επόμενη κατάσταση η μηχανή καταστάσεων όταν έρθει η επόμενη ακμή του clk.